

Заштита од штетног дејства вода у Републици Србији, 2011.

– Претходни резултати –

Приказани подаци представљају претходне резултате годишњег истраживања из области заштите од поплава и уређење река, одводњавања земљишта, заштите земљишта од ерозије и уређење бујица.

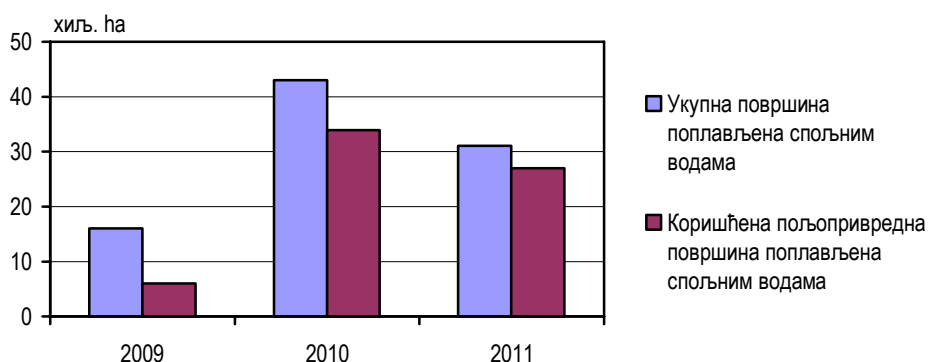
Укупно је спољним водама у 2011. години поплављено 30 706 ха површине, од тога 88,2% чини коришћено пољопривредно земљиште.

Укупна површина брањена од поплава у 2011. години износила је 1 958 хиљ. ха и готово је непромењена у односу на претходну годину. Коришћене пољопривредне површине чине 87,3% од укупне брањене површине, што је у односу на 2010. годину мање за 3,1%.

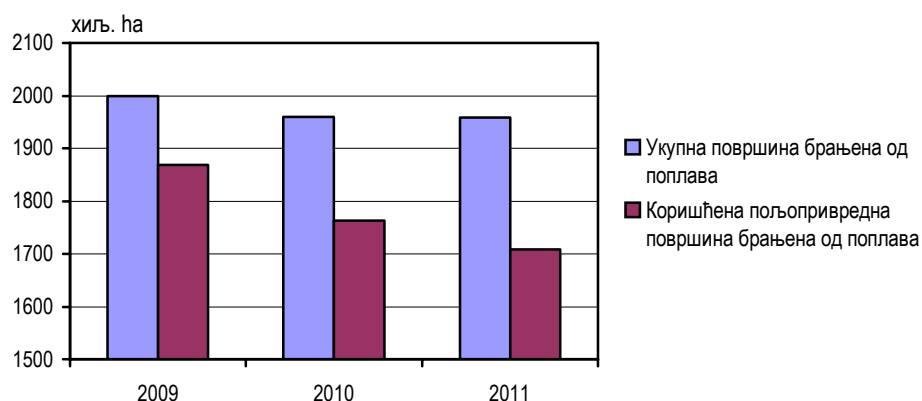
У 2011. години системом за одводњавање покривено је 4,0% мање површине него у 2010. години, при чему је дужина канала за одводњавање 2,7% мања од референтних вредности у 2010. години. Површина еродираниог земљишта у 2011. години била је 3 708 km², што је 41,4% више него у истом периоду прошле године.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Графикон 1. Укупне површине и коришћене пољопривредне површине поплављене спољним водама у Републици Србији, 2009–2011.

Графикон 2. Укупне површине и коришћене пољопривредне површине брањене од поплава у Републици Србији, 2009–2011.

1. Заштита од штетног дејства вода¹⁾, 2011.

	Република Србија				
	укупно	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије
Површина и објекти поплавлени спољним водама					
Укупна површина, ха	30 706	350	17 967	11 246	1 143
Коришћена пољопривредна површина, ха	27 086	230	15 567	10 601	688
Насеља, број	125	10	23	60	32
Зграде, број	3 160	180	82	2 804	94
Индустријски објекти, број	107	–	5	89	13
Остали привредни објекти, број	1 446	–	3	1 401	42
Железничке пруге, км	33	–	3	3	27
Путеви, км	269	1	15	168	85
Површине и објекти брањени од поплава					
Укупна површина брањена од поплава, ха	1 957 725	33 819	764 269	253 588	906 049
Коришћена пољопривредна површина, ха	1 709 029	28 429	615 800	186 624	878 176
Насеља, број	644	13	169	178	284
Индустријски објекти, број	481	7	129	208	137
Остали привредни објекти, број	5 952	120	288	4 676	868
Железничке пруге, км	1 039	46	280	419	294
Путеви, км	4 832	70	766	2 996	1000
Укупна дужина насипа, км	3 446	471	1 238	643	1094
Површина и објекти поплавлени унутрашњим водама					
Укупна површина, ха	43 842	–	32 221	10 365	1 256
Коришћена пољопривредна површина, ха	40 339	–	29 572	9 513	1 254
Насеља, број	103	4	34	18	47
Зграде, број	599	75	135	384	5
Индустријски објекти, број	156	132	4	15	5
Остали привредни објекти, број	498	–	161	332	5
Железничке пруге, км	6	–	5	1	–
Путеви, км	54	–	15	36	3
Одводњавање					
Укупна површина обухваћена системом за одводњавање, ха	2 239 992	115 370	1 848 992	200 657	74 973
Коришћена пољопривредна површина, ха	1 874 176	65 206	1 592 273	153 045	63 652
Укупна одводњавана површина, ха	1 978 814	34 013	1 715 625	179 587	49 589
Коришћена пољопривредна површина, ха	1 679 097	28 594	1 464 406	137 575	48 522
Канали за одводњавање, км	5 336	878	3 380	416	662
Црпне станице, број	249	27	167	13	42
Ерозија земљишта					
Земљиште нападнуто ерозијом, км ²	3 708	1 100	36	489	2 083
Смирено земљиште, км ²	362	–	–	239	123

¹⁾ Претходни подаци

2. Поплаве и заштита од штетног дејства вода, 2009–2011.

Република Србија

	2009	2010	2011 ¹⁾
Површине и објекти поплавлени спољним водама			
Укупно, хиљ. ha	16	43	31
Коришћена пољопривредна површина, хиљ. ha	6	34	27
Број насеља	32	292	125
Број индустријских објеката	176	126	107
Железничке пруге, km	12	44	33
Путеви, km	56	622	269
Површине и објекти брањени од поплава			
Укупна површина брањена од поплава, хиљ. ha	1 999	1 959	1 958
Коришћена пољопривредна површина, хиљ. ha	1 869	1 763	1 709
Број насеља	563	657	644
Број индустријских објеката	442	498	481
Железничке пруге, km	983	862	1 039
Путеви, km	2 558	4 810	4 832
Дужина насипа, km	3 032	3 299	3 446
Површине и објекти поплавлени унутрашњим водама			
Укупно, хиљ. ha	33	74	44
Коришћена пољопривредна површина, хиљ. ha	17	64	40
Број насеља	56	154	103
Број индустријских објеката	137	45	156
Железничке пруге, km	3	6	6
Путеви, km	25	141	54
Одводњавање			
Одводњаване површине, хиљ. ha	1 917	1 954	1 979
Канали за одводњавање, km	5 093	5 488	5 336
Број црпних станица	226	231	249
Ерозија земљишта			
Еродирано земљиште, km ²	3 201	2 623	3 708
Смирено земљиште, km ²	505	316	362

¹⁾ Претходни подаци

Методолошка објашњења

Подаци о заштити од штетног дејства вода добијају се редовним извештајима пословних субјеката који се баве управљањем водним ресурсима, заштитом од штетног дејства вода и изградњом хидрограђевинских објеката, тј. извештајима пословних субјеката чија је делатност, према Класификацији делатности (2010), дефинисана у следећим секторима: Грађевинарство (области 42 – Изградња осталих грађевина, и 43 – Специјализовани грађевински радови) и Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (област 71 – Архитектонске и инжењерске делатности).

Извештаји статистичког истраживања из области заштите од поплава су се од 1993. до 2008. године прикупљали једном у три године, али због климатских промена, непредвидиве периодике појава поплава, као и захтева корисника, од 2009. године истраживање се спроводи у годишњој периодици.

Истраживање са географског аспекта покрива пословне субјекте који своју производну делатност обављају на целокупној територији Републике Србије.

Метод прикупљања података је извештајни, тј. извештајна јединица попуњава упитник на основу документације и евиденције којом располаже. У случају да за неке податке не постоји одговарајућа документација и евиденција, стручно лице обавља процену на основу познавања мера заштите од поплава, опремљености, стања објеката. Попуњени упитник извештајна јединица доставља надлежном статистичком органу чије се седиште налази на њеној територији.

Поплавом од дејства спољних вода сматра се (повремено) стихијско плављење терена (долине већих водотока) услед изливања великих вода из природних и вештачких водотока, преливања воде преко одбрамбених насипа и брана или пробоја насипа, односно рушења брана и других заштитних хидрограђевинских објеката, укључујући и поплаве које настају при стварању ледених баријера на водотоцима.

Поплавом од дејства унутрашњих вода сматра се плављење терена (низијска подручја) од сувишних површинских вода и високих подземних вода услед ненормалне хидролошке ситуације, као и од спорог одводњавања тих вода (неизграђеност и недовољан капацитет одводне мреже).

Одводњавану површину чине укупне површине одводњаване у току године, без обзира на број извршених одводњавања.

Код *одбране од поплава* исказане су површине и објекти који се одбрамбеним насипима, системима и уређајима за одводњавање штите од штетног дејства спољних, унутрашњих (подземних) и бујичних вода.

Еродирано земљиште је земљиште са ког је разорним дејством воде или ветра искидан или потпуно однет плодни слој земљишта и вегетације, тако да је његово коришћење у биљној производњи осетно смањено или потпуно онемогућено.

Смирено земљиште је оно на коме више нема спирања, одроњавања и ношења новог наносног материјала.

Детаљнији приказ методологија по областима може се наћи на веб-страни РЗС-а: <http://webzrs.stat.gov.rs/WebSite/Public/PageView.aspx?pKey=201>.